Instytut logistyki i Magazynowania
redakcja portalu www.logistyka.net.pl
ul. Estkowskiego 6; 61-755 Poznań
tel. 061 850 49 26, 23; faks. 061 852 63 76

12.07.2004 r.

E-droga do zaufania

Podpis elektroniczny to rewolucja w sferze bezpieczeństwa przesyłania danych. Technologia, choć w Polsce jeszcze traktowana po macoszemu, to pierwszy krok do rozwoju e-biznesu i e-administracji.

Zabezpieczenie przesyłanych informacji to jeden z podstawowych obowiązków zarządów firm i instytucji. Tym bardziej jeśli informacje te zawierają dane osobowe, numery kont itp. Jednym z mechanizmów pozwalających na zabezpieczenie danych przesyłanych w Sieci lub przechowywanych na nośnikach elektronicznych jest zastosowanie e-podpisu.

Bez parafki

18 września 2001 roku Sejm uchwalił ustawę o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz.1450), którą 11 października 2001 roku podpisał sposobem tradycyjnym oraz elektronicznie prezydent RP Aleksander Kwaśniewski. Zgodnie z ustawą e-podpis to „dane w postaci elektronicznej, które wraz z innymi danymi, do których zostały dołączone lub z którymi są logicznie powiązane, służą do identyfikacji osoby składającej podpis elektroniczny" (Art. 3 ust. 1). Wyróżnić można zwykły oraz tzw. bezpieczny podpis elektroniczny. Tylko ten drugi traktowany jest przez prawo na równi z odręcznym podpisem osobistym. Charakteryzuje się tym, że jest przyporządkowany wyłącznie do osoby składającej ten podpis, jest sporządzany za pomocą elektronicznych bezpiecznych urządzeń i danych służących do składania podpisu elektronicznego, podlegających wyłącznej kontroli osoby składającej podpis oraz jest powiązany z danymi, do których został dołączony, w taki sposób, że jakakolwiek późniejsza zmiana tych danych jest rozpoznawalna (wg Art. 3 ust. 2). Bezpieczny podpis elektroniczny jest oparty na funkcji jednoznacznego przekształcenia danych. Stanowi integralną część dokumentu. Oznacza to, że jakakolwiek zmiana danych, które zostały podpisane, pociąga za sobą zmianę danych składających się na e-podpis.

Nie ma zatem potrzeby parafowania każdej strony dokumentu ani też wyróżniania oryginału i jego kopii, ponieważ żaden dokument, opatrzony ważnym bezpiecznym podpisem elektronicznym, nie może ulec zmianie. Daje to dostateczną gwarancję jego autentyczności oraz potwierdzenia tożsamości osoby podpisującej dokument.

Bitowy certyfikat

Dane potwierdzające ważność podpisu publikuje się w postaci certyfikatów. Wiążą one dane weryfikujące podpis z tożsamością osoby, która go utworzyła, zgodnie z definicją zawartą w ustawie o podpisie elektronicznym: *Certyfikat - elektroniczne zaświadczenie, za pomocą którego dane służące do weryfikacji podpisu elektronicznego są przyporządkowane do osoby składającej podpis elektroniczny i które umożliwiają identyfikację tej osoby (Art. 3, ust. 8).* Ważny certyfikat jest niezbędny przy tworzeniu podpisu elektronicznego. Bez niego e-podpis nie może istnieć. Taki certyfikat można uzyskać w centrach certyfikacji (takich jak np. Signet, Unizeto). Zastosowanie bezpiecznego podpisu elektronicznego umożliwia zawieranie umów notarialnych, składanie dyspozycji bankowych, przesyłanie zeznań podatkowych czy dokumentów ubezpieczeniowych za pomocą Internetu. Podpis elektroniczny jest technologią, która dla dużej firmy może być relatywnie tania. Użytkownik może ją zastosować za pośrednictwem odpowiedniej aplikacji poprzez np. program pocztowy lub nawet komórkę (tzw. mobilny podpis elektroniczny). Wprowadzenie podpisu elektronicznego jest potrzebne w administracji publicznej, w pracy rządu i samorządów, ale największe znaczenie może mieć w biznesie, w takich obszarach jak bankowość elektroniczna, ubezpieczenia, turystyka itp. Szybkie przekazywanie danych i podpisywanie dokumentów na odległość umożliwi szybszy rozwój firm i instytucji.

Michał Koralewski
Instytut Logistyki i Magazynowania, Poznań

